

Geneesmiddelontwikkeling zonder dierproeven in 2025

Huub Schellekens
Universiteit Utrecht

Relevante achtergrond

- Hoogleraar farmaceutische biotechnologie (specialiteit veiligheid biologische producten)
- Principal investigator onderzoeksprogramma dierproeven in geneesmiddelontwikkeling
- Ex-lid College ter Beoordeling van Geneesmiddelen en EMA-expert
- Ex plv directeur Primatencentrum
- Ex directeur Gemeenschappelijk Dierenlaboratorium Universiteit Utrecht
- Oprichter WHO-UCAB voor ontwikkeling betaalbare biologische medicijnen in de derde wereld (LMICs)
- Columnist

Onderzoeksprogramma VWS/EZ

- Toenemende politieke druk (Partij voor de Dieren!)
- Vastzittende discussie in Nederland
- Behoefte aan feiten
- Toegang tot registratiedossiers
- Eerste fase: dierproeven voor veiligheid medicijnen
- Nu bezig met tweede fase: dierproeven voor de effectiviteit medicijnen

Dierproeven voor de veiligheid van medicijnen

- Sterk geprotocolleerd
- Technologische lock-in
- Verschil tussen denken en doen bij de experts
- Resultaten:
 - Dierproven bij biotechnologische medicijnen geen nut
 - Geen toegevoegde waarde van proeven in apen
 - Voorspellende waarde dierproeven voor toxiciteit gering

Huidige programma: dierproeven voor het bepalen van de effectiviteit van medicijnen

- Doel: database van zinvolle modellen om daarvoor alternatieven te ontwikkelen
- Thans:
 - opstellen criteria voor de database
 - Waarom wordt een model gekozen? (zowel enquête als discrete choice experimenten)

Waarom neemt belang van dierproeven af

- Technologische ontwikkeling
- Te duur en overregulering
- Steeds meer biotechnologie
- Steeds meer weesgeneesmiddelen
- Steeds meer “me-too”.
- Steeds meer mens-specifieke ziekten

Strategie achter 2025

- Waarom 2025
- Veranderingen in deze sector komen niet vanzelf: alleen verbieden of belonen helpt
- De blokkade in het ontwikkelen van alternatieven